याआठवड्यातील हवामानअंदाज
गुरुवार(12/10/2023) – बुधवार (18/10/2023))
फळ छाटणी :- १५ सप्टेंबर २०२३

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %	
	किमान	कमाल				किमान	कमाल
नाशिक	22-24	33-35	**नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पालखेड, पिंपळगाव बसवंत, कळवण, वणी, लोणी** -गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	06-09	32-35	54-81
पुणे	21-22	31-32	**पुणे**,**फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत**, **नारायणगाव, बारामती**, **इंदापूर** -गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	06-09	32-36	58-71
सोलापूर	20-22	34-35	**सोलापूर-** गुरु, रवि - रिमझिम पाऊस. **तुळजापूर, नान्नज, लातूर, औसा, वैराग, बार्शी, पंढरपूर**- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-15	29-35	56-68
सांगली	22-23	32-33	**शिरगुप्पी**- गुरु, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस. **शेटफळ, पळशी, वाळवा, पलूस, कवठे, खानापूर विटा**- गुरु-बुध -पाऊस नाही. **मिरज** – मंगळ- रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	07-14	35-47	60-68
विजयपुरा	21-22	32-34	**विजयपुरा, चडचन, तिकोटा आणि तेलसंग-** गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	10-15	31-41	61-71
हैदराबाद	21-22	31-33	**हैदराबाद, मेडचल, जहिराबाद-** गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	06-07	38-42	59-66
सातारा	20-22	31-32	**सातारा, खटाव**- गुरु, रवि - रिमझिम पाऊस. **फलटण -** गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	06-08	40-47	67-73
अहमदनगर	21-22	31-34	**अहमदनगर, श्रीगोंदा, राहाता, कोपरगाव, संगमनेर, अकोले**, **जामखेड, कर्जत -** गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	05-10	32-38	57-65
जालना	20-22	32-33	**अंबड, जालना, घनसावंगी, मंठा, जाफ्राबाद -** गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	05-08	27-36	54-61
बुलडाणा	21-22	34-35	**बुलडाणा**, **चिखली**, **सिंदखेडराजा**, **डी.राजा**- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	04-07	30-34	50-64

कोल्हापूर	23-25	33-34	**कागल, करवीर, गगन-बावडा**- गुरु, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	04-06	43-55	87-92
बंगळुरू ग्रामीण	20-21	29-30	**आणेकल, दोड्डबल्लापूर,बेंगळुरू-पूर्व, बेंगळुरू-उत्तर, बेंगळुरू-दक्षिण –** सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	11-14	38-56	65-88
बेलागावी	23-24	31-32	**बेलागावी, गोकाक**- गुरु, शुक्र, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस.**चिकोडी**- गुरु, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम पाऊस. **अथणी**- मंगळ - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	06-10	42-59	74-85
बिदर	20-21	32-33	**बसवकल्याण**, **हुमनाबाद, बिदर-** गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	06-09	34-44	67-71
बागलकोट	21-22	31-33	**हुंगुंड, बागलकोट, जमखंडी, मुधोळ**- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	08-15	30-38	63-71

टीप: वरीलहवामानमाहितीखालीलसंकेतस्थळांवरदिलेल्याहवामानअंदाजाचासारांशआहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

https://imdagrimet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php

https://www.timeanddate.com/weather/india

भाकृअनुप-राष्ट्रीयद्राक्षसंशोधनकेंद्रअचूकतेचादावाकरतनाही.

II. पाणी व्यवस्थापन

a. फळ छाटणी नंतरचे दिवस: 27

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 4-6 mm

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

1. अंकुर वाढीच्या अवस्थेत (फळ छाटणीचा हंगाम)**,** ठिबकद्वारे **6800-10200** लि./एकर/दिवस द्राक्षे पिकवणाऱ्या सर्व प्रदेशांना पाणी द्यावे. आवश्यकतेपेक्षा जास्त वाढ आल्यास**,** सिंचन पाणी अर्धा ते **3400 - 5100** लि./एकर कमी करावे आणि तरीही वाढ जास्त असल्यास**,** वाढ नियंत्रणात येईपर्यंत सिंचन थांबवावे आणि नंतर सिंचन सुरू करावे.

2. बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगगचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.

3. फुलोऱ्यापासून फळधारणेपर्यंत**,** ठिबकद्वारे **2500** लिटर/एकर/दिवसापर्यंत सिंचन करावे. वाढ नियंत्रित करणे आवश्यक आहे.

पोषक व्यवस्थापन

छाटणीपूर्व ऑपरेशन्स - फळ छाटणीचा हंगाम

1. फळ छाटणीच्या हंगामात पोषक तत्वे आणि पाणी व्यवस्थापनाचे नियोजन करण्यासाठी माती आणि सिंचनाच्या पाण्याची चाचणी घ्यावी.

2. ज्या द्राक्षबागांमध्ये सोडीयमची समस्या आहे**,** तेथे माती एक्सचेंज कॉम्प्लेक्समधून सोडियम काढून टाकण्यासाठी जमिनीत जिप्सम द्यावा. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत**,** सल्फरचा वापर शेणखत/कंपोस्ट इत्यादींसोबत असावा. ते जमिनीत मिसळावे आणि वरच्या बाजूला सोडू नये.

3. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत**,** एसएसपी बेसल डोस म्हणून वापरल्यास**,** फॉस्फरस स्थिरीकरण टाळण्यासाठी शेणखत/कंपोस्ट इत्यादी मिसळावा.

4. ज्या भागात पाऊस पडला नाही आणि सिंचनाच्या पाण्याची उपलब्धता कमी आहे**,** तेथे क्षार बाहेर टाकण्यासाठी रूटझोन (फक्त) पाण्याने भरावे आणि छाटणीपूर्वी मातीची संपूर्ण खोली ओलसर करावी आणि नंतर पालापाचोळा झाकून टाकावे. त्यानंतर पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार पाणी द्यावे.

5. माती जर चुनखडीयुक्त असेल तर छाटणीपूर्वी किमान १५-२० दिवस आधी जमिनीत वेलींमध्ये ५० किलो सल्फर टाकावे. कॅल्शियम कार्बोनेटची काळजी घेण्यासाठी त्याची कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी गंधक जमिनीत व्यवस्थित मिसळले पाहिजे. गंधकासोबत शेणखत/कंपोस्ट मातीत मिसळल्यास सल्फरची कार्यक्षमता वाढते. एसएसपी बेसल डोस म्हणून वापरल्यास**,** फॉस्फरसचे निर्धारण टाळण्यासाठी शेणखत/कंपोस्ट इत्यादी मिसळावा.

लक्षात ठेवा: बंधाऱ्याच्या पृष्ठभागावर सल्फर सोडू नये. हे मातीतून कॅल्शियम कार्बोनेट काढून टाकण्यास मदत करणार नाही.

शूट वाढ अवस्था

1. जर सेंद्रिय खतांचा वापर केला जात असेल तर कार्बन आणि नायट्रोजन (**C:N)** चे प्रमाण तपासावे. नायट्रोजन सोडण्याचे प्रमाण कमी करावे**,** त्यामुळे वाढ वाढण्याची शक्यता आहे. वेलीच्या वाढीवर आधारित नायट्रोजनचा वापर ठेवावा.

2. माती परीक्षण मूल्यावर आधारित**,** अंकुर वाढीच्या अवस्थेत या आठवड्यात युरिया **15** किलो/एकर दोन

विभागांमध्ये टाकावा. जर माती चुनखडीयुक्त असेल तर या आठवड्यात युरियाऐवजी अमोनियम सल्फेट **25** किलो / एकर तीन विभागांमध्ये द्यावा. पिकाच्या जोमावर अवलंबून नत्र वापराचे नियमन करावे.

3. सॉडिसिटीची समस्या असल्यास**,** या आठवड्यात **10** किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश प्रति एकर **2** भागांमध्ये टाकावा

4. जोपर्यंत पाने पूर्णपणे विकसित होत नाहीत तोपर्यंत कोणत्याही पर्णसंभारासाठी पोषक तत्वांचा वापर करू नये. त्यामुळे फवारणीचा अपव्यय होईल.

5. पानांच्या सहाय्याने लावावयाच्या पोषक घटकांचे प्रमाण**,** च्या आकारावर अवलंबून असते.

6. जर पीक **5** पाने ते बहर येण्यापूर्वीच्या अवस्थेत असेल**,** तर माती परीक्षण मूल्यावर आधारित झिंक सल्फेट आणि फेरस सल्फेट **15** किलो / एकर वापरा. बोरॉनचा वापर जर माती परीक्षण मूल्य कमी असल्याचे दर्शवित असेल आणि सिंचनाच्या पाण्यात बोरॉन नसेल तरच केला पाहिजे. जर खरड छाटणी करताना**,** पेटीओल चाचणीमध्ये बोरॉनची कमतरता असल्याचे सांगितले तर माती परीक्षण मूल्यानुसार **1.5** किलो ते **5** किलो बोरॉन द्यावा एका वेळी एक किलो बोरॉन टाकावा.

7. पीक **5** पाने ते बहरण्यापूर्वीच्या अवस्थेत असल्यास **10** किलो मॅग्नेशियम सल्फेट प्रति एकर द्यावे.

8. माती चुनखडीयुक्त असल्यास**,** सल्फेट ऑफ पोटॅश आणि मॅग्नेशियम सल्फेट **2-3** ग्रॅम/लि ची फवारणी पानांच्या वयानुसार फुलण्याच्या पूर्व अवस्थेत करावी.

फुलोरा ते सेटिंग अवस्था:

1. कूज (फुलणे नेक्रोसिस) च्या समस्या टाळण्यासाठी फुले येण्याच्या अवस्थेपर्यंत नत्रावर आधारित कोणतेही खत घालू नये.

2. या आठवड्यात **3-4** किलो फॉस्फोरिक ऍसिड दोन ते तीन भागांमध्ये टाकावा. लक्षात ठेवा की सिंचनाच्या पाण्याचा सामू **6.0** च्या जवळ असावा. किंवा सुरुवातीच्या खताची मात्रा म्हणून एसएसपी **125** किलो/एकर लागू करावा. फॉस्फरसचे निर्धारण कमी करण्यासाठी एसएसपी शेणखत/कंपोस्टमध्ये मिसळावे.

3. देठ परिक्षण चाचणी: **70%** कॅपफॉल अवस्थेवर**,** देठ नमुने पोषण परिक्षण साठी घेतले पाहिजेत. नमुन्यासाठी गुच्छाच्या विरुद्ध असलेली पाने घ्यावीत.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

द्राक्षबागेत या आठवड्यात केल्या जाणाऱ्या उपाययोजना

1. गेल्या आठवड्यापासुन दिवसाचे तापमान वाढत असून हवामानातील आर्द्रता पेक्षा वाढत नाही. या सर्व कारणांमुळे ऑक्टोबर हिटची स्थिती निर्माण होत आहे.
2. लवकर छाटणी केलेल्या द्राक्ष बागेतील द्राक्ष घडांच्या वाढीसाठी आणि विकासासाठी हि स्थिती अनुकूल आहे.
3. पहाटे धुके/दव पडल्यामुळे केवडा रोगाच्या प्रादुर्भावाची समस्या मोठ्या प्रमाणात निर्माण होत आहे. या रोगाच्या नियंत्रणासाठी फवारणीऐवजी बुरशीनाशकाची धुरळणी करावी.
4. नवीन कलम केलेल्या द्राक्षबागेत, कलम यशस्वी होण्यासाठी दोन ते तीन फुटांवर कलम करावे. सायन स्टिकवर उपलब्ध असलेल्या दोन कळ्यांवर चार ते सहा कोंब असतील. सुतलीच्या साहाय्याने तीनही कोंब बांबूवर बांधले जातात. कलम जॉइंटजवळ सापेक्ष आर्द्रता वाढल्याने, बुरशीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता अधिक असते. म्हणून, फक्त सरळ वाढणारी आणि निरोगी कोंब ठेवली पाहिजेत आणि बांबूला बांधली पाहिजेत. उर्वरित कोंब ४ ते ५ पानांवर चिमटावा आणि बांबूपासून वेगळे करा. हे गर्दी टाळेल आणि सापेक्ष आर्द्रता वाढेल.
5. सापेक्ष आर्द्रता कमी करण्यासाठी. कलम केलेली झाडे तणमुक्त ठेवावीत.
6. जुन्या द्राक्षबागेत या हवामानात घड येण्यास अडचण येणार नाही. तथापि, सिंचन व्यवस्थापन योग्य असावे जेणेकरुन माती शेताच्या क्षमतेनुसार राहील.
7. मोहोरपूर्व अवस्थेतील घडांवर जीए @ १० पी पी एम ची फवारणी करावी. जीए ची कार्यक्षमता सुधारण्यासाठी, वापरल्या जाणाऱ्या पाण्यात सोडियम मीठ, कार्बोनेट इत्यादी नसावेत. फवारणीच्या द्रावणाचा फवारणीच्या द्रावणाचा पी एच ५.५ ते ६. ० असावा.
8. ज्या द्राक्षबागेत अजून छाटणी झालेली नाही त्यांना पाने गळण्याची समस्या भेडसावत आहे. प्रभावी परिणामांसाठी, फवारणीपूर्वी वेल पाण्याच्या ताणाखाली असावी. इथेफॉन @ २. ५ ते ३. ० मी/ली.
9. द्राक्षबागेत प्री-ब्लूम अवस्थेत जास्त कोंब काढून टाकण्याला प्राधान्य द्यावे.

IV. **रोग व्यवस्थापन**

फळ छाटणीनंतरचे दिवस	**रोगांचाधोका**			
	केवडा	**भुरी**	**बुरशीजन्यकरपा**	**इतर**
27	मध्यम	नाही	मध्यम	जीवाणू करपा– मध्यम**.** तांबेरा-नाही

कासुगामाइसिन +कॉपर ऑक्सीक्लोराईड @ 750 ग्रॅम / हेक्टर वापरल्यास बॅक्टेरियाचे डाग आणि अँथ्रॅक्नोज नियंत्रित होईल. स्ट्रेप्टोसायक्लिन कोणत्याही बॅक्टेरियाच्या रोग साठी लागू करू नये. ज्या भागात छाटणी पूर्ण झाली आहे, तेथे मॅन्कोझेब आणि सल्फरने कॉर्डन वॉश करावे. छाटणीपूर्वी किंवा छाटणीनंतर लगेच ठिबकद्वारे ट्रायकोडर्मा चा वापर करावा. सुरवातीच्या छाटणी क्षेत्रात, जिथे वेली ५-७ पानांच्या अवस्थेत असतात, तेथे डाऊनी बुरशीच्या नियंत्रणासाठी अमिसुल्ब्रोम @ ०.३७५ ग्राम प्रति लिटर + मॅन्कोझेब 75WP@2 ग्राम प्रति लिटर (टँक-मिक्स) किंवा डायमिथोमॉर्फ @1 ग्राम प्रति लिटर +मॅन्कोझेब 75WP@2 ग्राम प्रति लिटर (टँक-मिक्स) किंवा इप्रोव्हॅलिकार्ब+प्रोपिनेब @ २.२५ ग्राम प्रति लिटर किंवा मँडीप्रोपामाइड @ ०.८ ग्राम प्रति लिटर अशा प्रणालीगत बुरशीनाशकांचा वापर करता येतो. नाशिकच्या काही भागात सकाळच्या वेळी दव दिसून येतो, तेथे एकरी मॅन्कोझेब @ 3 ते 5 किलो धूळ फेकली जाऊ शकते. जास्त फवारणी टाळावी व ट्रायकोडर्माची फवारणी २० दिवस @2-3 मिली प्रति लिटर मधून एकदा घ्यावी.

V. कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन

एप्रिल छाटणी वाढीच्या अवस्था: काडी परिपक्वता व त्यानंतर अवस्था

1. अळीचा (स्पोडोप्टेरा लिटुरा) प्रादुर्भाव द्राक्षाच्या बहुतांश भागात आर्द्रता जास्त असल्याने वाढू शकतो. अळीच्या व्यवस्थापनासाठी, इमामेक्टिन बेंझोएट 5 एसजी @ 0.22 ग्रॅम/लिटर किंवा फिप्रोनिल 80 डब्ल्यूजी @ 0.06 ग्रॅम/लिटर किंवा सायनट्रानिलिप्रोल 10 ओडी @ 0.7 मिली प्रति लीटर पाणी याप्रमाणे द्यावे. द्राक्षबागांच्या बाहेर प्रकाश सापळे बसवणे ही अळी संख्या व्यवस्थापित करण्यासाठी सर्वोत्तम धोरण आहे.
2. मिलीबगची संख्या आणि मुंग्यांचे वास्तव्य झाडाच्या सालाखाली दिसून येत आहे. सापेक्ष आर्द्रता वाढल्यामुळे आणि तापमानात वाढ झाल्यामुळे वेली एन्टोमोपॅथोजेनिक बुरशीने उदा. मेटारिझियम, ब्युवेरिया आणि लेकॅनिसिलियम धुवून घेतल्या मिलीबग आणि मुंग्या नियंत्रित करण्यासाठी उपयुक्त ठरू शकतात.
3. मिलीबग नियंत्रणासाठी क्लोरपायरीफॉस, डायक्लोरव्होस, मेथोमाईल, प्रोफेनोफॉस इत्यादी कोणत्याही ब्रॉड-स्पेक्ट्रम कीटकनाशकांची फवारणी करू नका. उच्च आर्द्रता नैसर्गिक शत्रूंच्या विकासास अनुकूल करेल जे हळूहळू मिलीबग मारतील. रासायनिक फवारणीची आवश्यकता असल्यास, वेली धुण्यासाठी बुप्रोफेझिन 25 SC @ 1.25 मिली प्रति लिटर पाण्यात याप्रमाणे घ्यावे.
4. सांगली, सोलापूर, नाशिक, पुणे, विजापूर द्राक्ष क्षेत्रामध्ये खोडकीडच्या नवीन प्रजातींचा (लाल रंगाच्या अळ्या) प्रादुर्भाव सालीखाली दिसून येतो. या अळीसाठी मोकळी साल काढून टाका आणि मेटार्हिझियम @ 2.5 मिली/ली. सह मुख्यतः ओलांडे व खोड चांगले धुवा.

फळ छाटणी वाढीची अवस्था: सुप्त डोळं ते फुटण्याची अवस्था

1. अळीचा (स्पोडोप्टेरा लिटुरा) प्रादुर्भाव द्राक्षाच्या बहुतांश भागात आर्द्रता जास्त असल्याने वाढू शकतो. अळी कापसाळलेले डोळ आणि नवीन फुटीवर खाऊ शकतात.फुटण्याच्या अवस्थेत रात्री ९ नंतर अळी हाताने गोळा करणे हे त्यांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी सर्वोत्तम धोरण आहे कारण त्या कालावधीत बहुतेक कीटकनाशके प्रभावी ठरू शकत नाहीत.

2. सैल साल काढून टाका आणि प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून द्राक्षवेली बुप्रोफेझिन 25 SC @ 1.25मिली/ली + मेटारायझियम @ 2-3 ml प्रति लिटर पाण्यात घेऊन धुवून घ्या. 15 दिवसांच्या अंतराने, वेली एन्टोमोपॅथोजेनिक बुरशी मेटारायझियम, बिव्हेरिया आणि लेकॅनिसिलियम ने धुतल्यास मिलीबग आणि मुंग्या नियंत्रित करण्यासाठी उपयुक्त ठरू शकतात.

3. मातीतील उडद्या किडीचे अळी, थ्रिप्सचे कोष आणि मुंग्यांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी फळांच्या छाटणीनंतरच मेटारायझियमची जमिनीतून आळवणी करावी.

4. उडद्या व्यवस्थापनासाठी, द्राक्षबागांतील आणि आजूबाजूचे तण काढून टाका. पाऊस संपल्यानंतर आंतर मशागत केली जाऊ शकते. नंतर जमिनीतील उडद्या किडीची अळी मारण्यासाठी रूट झोनमध्ये क्लॉथियानिडिन 50 डब्ल्यूडीजी @ 200 ग्रॅम प्रति एकर याप्रमाणे आळवणी करावी. त्यानंतर, फवारणीसाठी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन 4.9 सीएस @ 200 मिली प्रति एकर किंवा इमिडाक्लोप्रिड 17.8 एसएल @ 160 मिली प्रति एकर किंवा फिप्रोनिल 80 डब्ल्यूजी @ 25 ग्रॅम प्रति एकर किंवा स्पिनोसॅड 45 एससी @ 100 मिली प्रति एकर या प्रमाणात वापरावे. फवारणी शक्यतो रात्री ७ नंतर करावी.